

บทนำ
(INTRODUCTION)

ในปัจจุบันนอกจากปลาซึ่งจับขึ้นมาใช้ประโยชน์เป็นจำนวนมากทุกปีแล้ว กุ้ง
นับได้ว่าเป็นสัตว์น้ำเค็มที่มีความสำคัญอีกอย่างหนึ่ง รongลงมา จะเห็นได้ว่าในท้องที่
จังหวัดชายทะเลหลายจังหวัด ชาวประมงได้ยึดถือการเลี้ยงกุ้งและการจับกุ้งด้วยเครื่องมือ
ชนิดต่าง ๆ เป็นอาชีพมีจำนวนไม่น้อย เช่น ภาคตะวันออกในท้องที่จังหวัดจันทบุรี
ตราด บริเวณก้นอ่าวไทยในท้องที่จังหวัดสมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ
ภาคตะวันตกในท้องที่จังหวัดเพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา
และปัตตานี โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีทะเลสาบใหญ่ที่สุด
ของประเทศไทย มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 616,750 ไร่ เป็นน่านน้ำที่อุดมสมบูรณ์ที่สุด
ของประเทศไทย และเชื่อกันว่าทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่ง
ทางภาคพื้นเอเชียอีกด้วย กุ้งทะเลใน subfamily Penaeinae (Penaeid
shrimp) ซึ่งเป็นกุ้งที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจนั้น พบเป็นจำนวนมากในทะเลสาบ
แห่งนี้ ทว่ารายได้ให้กับชาวประมงในท้องที่จังหวัดสงขลาปีละเป็นเงินไม่น้อย ในปี 2505
จากสถิติกรมศุลกากรและกรมประมง มีปริมาณ 2,125 ตัน เป็นมูลค่ากว่า 20 ล้านบาท
ทั้งนี้ เนื่องจากกุ้งเป็นอาหารที่มีคนนิยมรับประทาน เนื้อมีรสดีและขายได้ราคา กับทั้งยัง
ส่งเป็นสินค้าออกไปยังประเทศต่าง ๆ เป็นประจำ ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ฮองกง
ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา โดยวิธีการแช่เย็น ทำแห้ง ฉะนั้น ถ้าประเทศไทยเรามีการ
ส่งเสริมอาชีพการประมงทางด้านนี้ให้รุดหน้าทัดเทียมประเทศเพื่อนบ้านและถูกต้องตาม
หลักวิชาแล้ว อาจจะทำเป็นอุตสาหกรรมส่งไปจำหน่ายต่างประเทศได้มากขึ้นอีก

อนึ่ง เนื่องจากกุ้ง Penaeid นี้ได้มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับชีวประวัติมาแล้ว
พบว่า life span สั้นมาก คือ มีอายุราว 1 ปี กับ 4 เดือน (Anderson, 1948)
ดังนั้น ถ้าไม่มีการควบคุมการประมงอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการอาจจะเกิดผลเสียหาย
ทางเศรษฐกิจ เพราะประชากรของกุ้งจะลดน้อยถอยลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ จะเห็นได้

ว่าการประมงกุ้งทะเลได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะ 3 - 4 ปีที่ผ่านมา ในการที่จะให้ได้ว่าซึ่งหลักการการประมงอย่างถูกต้องนั้น ความรู้ทางชีวประวัติของกุ้งเป็นข้อมูลที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง โดยเหตุนี้ กรมประมงจึงอนุมัติให้ทำการศึกษาทางชีววิทยาเบื้องต้นของกุ้งทะเลในทะเลสาบสงขลา เพื่อหาผลมาวมกับการศึกษาในด้านอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งรากฐานการอนุรักษ์สัตว์น้ำอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะกุ้งทะเลในทะเลสาบสงขลา ในอันที่จะให้ชาวประมงมีอาชีพในการจับกุ้งได้อย่างมั่นคงต่อไป การศึกษาที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้เป็นการศึกษาขั้นมูลฐานของชีวประวัติบางส่วนของกุ้ง Penaeid แผนการวิเคราะห์ที่ได้ดำเนินการโดยมีจุดประสงค์ดังนี้ :-

1. เพื่อศึกษาลักษณะภายนอกที่สำคัญของลูกวัยอ่อนระยะแพลงค์ตอนของกุ้งทะเลใน subfamily Penaeinae ทุกระยะต่าง ๆ กัน
2. เพื่อศึกษาความชุกชุมและการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล (seasonal fluctuation) ของลูกวัยอ่อน เพื่อเป็นแนวทางที่จะทราบระยะเวลาและแหล่งวางไข่ของกุ้ง Penaeid
3. เพื่อศึกษาความชุกชุมและการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล (seasonal fluctuation) ตลอดจนการเปรียบเทียบผลการจับในเวลากลางวันและกลางคืนของลูกกุ้งโตไม่เต็มวัย
4. เพื่อศึกษาความชุกชุมและการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล (seasonal fluctuation) ของกุ้งที่โตเต็มวัย
5. เพื่อทราบการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาลของระดับความเค็ม และอุณหภูมิ ตลอดจนความสัมพันธ์ของลูกกุ้งวัยอ่อน ลูกกุ้งโตไม่เต็มวัย และกุ้งที่โตเต็มวัย
6. เพื่อเป็นความรู้ขั้นมูลฐานต่อผู้ที่จะทำการศึกษาคนควาทางชีววิทยาเกี่ยวกับกุ้งใน subfamily Penaeinae ในทะเลสาบสงขลาต่อไป